

คิด ผิด คิด ใ ห มั ใ ด
(๔)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย

เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้สักอย่างเดียว
ที่มีโทษมากเหมือนมิจฉาทิฏฐินี้เลย

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย

โทษทั้งหลายมีมิจฉาทิฏฐิเป็นอย่างยิ่ง

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๔)

๓๔๑

การใช้ชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์นี้ จะว่าง่ายก็ง่าย จะว่ายากก็ยาก หากผู้ใดฉลาดในการใช้ชีวิต และไม่ประมาทในการทำความดี หมั่นทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ทำทุกๆ วัน ไม่ให้ขาดแม้แต่วันเดียว การดำรงชีวิตอยู่อย่างนี้ ถือว่าได้กำไรชีวิตจริงๆ คำว่า กำไร หมายถึง การลงทุนนั้นไม่มีการขาดทุน มีแต่ได้กับได้ การทำความดีก็เหมือนกัน เราจะได้บุญเป็นกำไรของชีวิต บุญนั้นเป็นเหมือนขุมทรัพย์ที่มีค่ามหาศาล เป็นประดุจแก้วสารพัดนึก ควรที่เราจะต้องรีบตักตวง ถ้าเกิดมาแล้วไม่ได้สั่งสมบารมี ชีวิตนี้ก็ยังบกพร่องอยู่ เป็นชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ เกิดมาเสียโอกาสสร้างชีวิต ดังนั้น เมื่อมีโอกาสดีแล้วควรต้องทำให้เต็มที่ให้คุ้มค่ากันทุกคน

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน เอกนิบาต อังคุตตร-นิกาย ว่า

“นาฬิ ภิกขเว อญญํ เอกธมฺมํปิ สมนุสฺสสามิ ยํ เอว มหาสาวชฺชํ ยถยทํ ภิกขเว มิจฺฉาทิฏฺฐิ มิจฺฉาทิฏฺฐิปรมานิ ภิกขเว วชฺชานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้สักอย่างเดียว ที่มีโทษมากเหมือนมิจฉาทิฏฐินี้เลย ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย โทษทั้งหลายมีมิจฉาทิฏฐิเป็นอย่างยิ่ง”

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๔)

๓๔๒

มิจฉาทิฏฐิหรือความเห็นผิดนั้นเป็นภัยร้ายแรงในสังสารวัฏ ถ้าไม่ยอมสละ ละทิ้งออกไปจากใจ ย่อมจะเกิดโทษมากมาย ยิ่งถ้าเป็นนิยตมิจฉาทิฏฐิแล้ว เท่ากับเป็นตอในวัฏฏะ ชีวิตจะไม่มีวันเจริญงอกงามได้ เพราะฉะนั้นเราต้องหมั่นไปหาผู้รู้ที่เป็นบัณฑิตนักปราชญ์ที่แท้จริง ที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ทางด้าน ปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ สมบูรณ์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา เรา จึงจะสามารถเข้าใจ และสละทิฏฐิอันไม่ถูกต้องนั้นได้

ดังเช่นพระเจ้าปายาสีที่ได้ยอดกัลยาณมิตรคือพระ-
กุมารกัสสปเถระ ซึ่งใช้วาตะและเหตุผลตอบปัญหาของพระ-
ราชาได้ทุกข้อ เพื่อให้พระองค์ยอมสละทิฏฐิความเห็นผิด และ
ดำรงอยู่ในลัมมาทิฏฐิ แต่เนื่องจากมานะของกษัตริย์ คิดว่าตน
มีบริวารมากมาย หากจะประกาศว่าความเห็นของตนผิดก็กลัว
จะเสียหน้า จึงยังไม่ยอมบอกให้ใครรู้

*พระเถระตระหนักดีว่า พระเจ้าปายาสีเริ่มเกิดความ
ศรัทธาเลื่อมใสขึ้นมาบ้างแล้ว แต่ยังไม่กล้าพูดออกมา จึงเอ่ย
ทักขึ้นว่า “ขอถวายพระพร มหาบพิตร ความเห็นของพระองค์
นั้นเป็นอันตรายต่อพระองค์ เป็นสิ่งที่มีใช้ประโยชน์ และเป็นไป

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๔)

๓๔๓

เพื่อความทุกข์สิ้นกาลนาน ขอพระองค์ทรงสละความเห็นผิดนั้นเถิด” แม้พระเจ้าปายาสิจะยอมรับพระเถระอยู่ในใจ แต่ทรงสารภาพว่า “ชาวเมืองต่างรู้ว่า โยมมีความเชื่อเช่นนี้ ถ้าโยมประกาศว่าตนเองมีความเชื่อผิด จะให้โยมเอาหน้าไปไว้ที่ไหน ขอพระคุณเจ้าเห็นใจโยมด้วยเถิด”

เราจะเห็นว่า ภูเขาที่ว่าใหญ่ ยังสามารถทลายให้ราบเรียบเป็นหน้ากลองได้ แต่ที่ภูฏิมานะที่อยู่ใจนั้น มันเหนียวแน่นมั่นคง ทำลายได้ยากจริงๆ พระเถระจึงยกอุปมาขึ้นมาเล่าถวายว่า “มหาบพิตร มีบุรุษอยู่คนหนึ่ง เลี้ยงสุกรอยู่ที่บ้านวันหนึ่งเขาได้ออกเดินทางไปหมู่บ้านของเพื่อน เห็นอุจจาระแห้งจำนวนมากในหมู่บ้านนั้น บุรุษคนนั้นคิดว่า อุจจาระของมนุษย์เป็นอาหารชั้นดีของสุกร เขาจึงขนอุจจาระเหล่านี้ไปให้สุกรโดยเอาผ้าปู แล้วโกยคุ้ยแห้งเหล่านั้นใส่บนผ้า จากนั้นได้ผูกเป็นห่อทูนไว้บนศีรษะ แล้วเดินทางกลับบ้าน

ในระหว่างทางเกิดฝนตกหนัก เมื่อก่อนอุจจาระถูกน้ำฝนก็แปรสภาพเป็นของเหลว ไหลลงตามร่างกาย ทำให้เนื้อตัวสกปรกเปรอะเปื้อน เหม็นทิ้งไปทั้งตัว แต่เขาก็นั่งคงเดินต่อไป ไม่ยอมทิ้งอุจจาระที่ทูนอยู่บนศีรษะ พวกชาวบ้านเห็นเข้า ต่างคุยกันว่า เจ้าหนุ่มคนนี้สงสัยจะเป็นบ้าไปแล้ว จึงเอาอุจจาระ

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๔)

๓๔๔

ทูนศิระอยู่เช่นนั้น เด็กหนุ่มคนนั้นแทนที่จะได้คิด กลับทวาดชาวบ้านว่า พวกท่านต่างหากที่เป็นบ้า ไร้สติปัญญา อูจจาระพวกนี้เป็นอาหารชั้นดีของสุกรเรา พุดจบก็ทูนห่ออูจจาระนั้นเดินต่อไป จนกระทั่งมาถึงบ้าน อูจจาระที่ทูนศิระมานั้น ได้ถูกฝนละลายไปหมด ไม่เหลือแม้แต่หย้อย ชายผู้เฝ้าเขลานั้นได้แต่ถอนใจ เสียใจที่ต้องเสียเวลาแบกมาตั้งไกล ตัวก็เฝ้าเหม็น เนื้อตัวก็เปรอะเปื้อน แต่ไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย”

ทันทีที่พระเถระเล่าจบก็วกมาหาพระราชาว่า “พระองค์ก็เช่นกัน ยังยึดทิฐิที่ผิดๆ ไว้ ขอพระองค์จงละมิจฉาทิฐินั้นเสียเถิด” แม้พระเจ้าปายาลิจะรู้ว่าตนมีความเห็นผิด พระองค์ก็ยังไม่ยอมสละความเห็นผิดนั้น นี่แหละที่โบราณว่า ทิฐิพระมานะกษัตริย์ ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก แต่ใจคนไม่ใช่ไม้ ฉะนั้นไม่ว่าอ่อนไม่ว่าแก่ดัดได้ทั้งนั้น ถ้าเอารมมะเข้าชโลมใจแล้ว ดัดได้ทั้งนั้นแหละ ครั้นพระเถระเห็นพระเจ้าปายาลิ ยังทรงลังเลพระทัยอยู่ จึงเทศนาโปรดต่อไปอีกว่า “มหาบพิตร อาตมามีเรื่องจะเล่าถวาย *มีชายหนุ่ม ๒ คนเป็นเพื่อนกัน ตกลงกันว่า จะไปท่องเที่ยวต่างเมืองเพื่อแสวงหาโชค เขาทั้งสองพากันออกเดินทางจากบ้านจนไปถึงตำบลหนึ่ง ได้เห็น

คิด ผิด คิด ใหม่ ได้ (๔)

๓๔๕

เปลือกป่านที่เขาทิ้งไว้มากมาย สหายคนหนึ่งจึงพูดชักชวนขึ้นว่า เพื่อนรัก เราช่วยกันถือเปลือกป่านดีๆ นี่คนละมัดเถิด จากนั้น ทั้งสองจัดแจงมัดเปลือกป่านไปคนละมัด แล้วเดินทางต่อไป จนกระทั่งไปเห็นด้ายป่านที่ชาวบ้านทิ้งไว้เป็นจำนวนมาก ในระหว่างทางนั้น

เพื่อนคนหนึ่งพูดขึ้นว่า เพื่อนรัก ด้ายป่านเขาทิ้งไว้เยอะ เราจะเอาเปลือกป่านไปทำไม ทั้งของเดิมซึ่งมีค่าน้อยกว่า แล้วช่วยกันขนด้ายป่านไปดีกว่า เพื่อนที่มาด้วยก็กลับไม่คิดเช่นนั้น บอกว่า เราอุตส่าห์แบกมาตั้งไกลแล้ว อีกทั้งมัดไว้อย่างดีดิบดี เราไม่เอาด้ายป่านหรอก เราเอาเปลือกป่านอันเดิมนี่แหละ พูดแล้วก็ไม่สนใจ ก้มหน้าก้มตาเดินแบกเปลือกป่านต่อไป แม้เพื่อนจะชี้แจงอย่างไรก็ไม่ฟัง

ทั้งสองเดินไปจนกระทั่งถึงอีกหมู่บ้านหนึ่ง เห็นผ้าป่านที่เขาทิ้งไว้มากมาย เพื่อนคนหนึ่งก็บอกว่า เราทิ้งสิ่งทีแบกมาเถอะ แล้วขนผ้าป่านไปดีกว่า แต่เพื่อนอีกคนก็ยังยืนยันที่จะแบกเปลือกป่านต่อไป เขาจึงขนผ้าป่านมัดใหญ่ไป จากนั้นพากันเดินทางไปยังตำบลต่างๆ ประสบโชคกลางเห็นสิ่งที่มีค่าเกินควรเกินคาดขึ้นไปเรื่อยๆ ตั้งแต่เปลือกไม้ไซมะ ด้ายเปลือกไม้ไซมะ ผ้าเปลือกไม้ไซมะ ลูกฝ้าย ด้ายฝ้าย ผ้าฝ้าย เหล็ก โลหะ ดิบุก ลำริด เงิน และท้ายที่สุดได้ไปพบทองคำมากมาย สหายคนนั้น

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๔)

๓๔๖

จึงบอกเพื่อนรักว่า นี่เพื่อน ทองคำมีค่ามากมาย ราคาที่สูง เราเจอสิ่งที่มีค่ามหาศาลแล้ว อย่าช้าเลย ช่วยกันขนทองคำ เหล่านี้กลับบ้านเรดีกว่า

สหายผู้นั้นกลับยืนยันที่จะแบกมัดเปลือกป่านเช่นเดิม เขามองดูทองคำและกล่าวถ้อยคำเดิมว่า เราอุตส่าห์แบกมัดเปลือกป่านมาตั้งไกลแล้ว จะทิ้งก็เสียดาย เราไม่เอาทองคำหรอก เราจะเอาเปลือกป่านอันเดิมนี่แหละ ชายหนุ่มจึงนึกว่า เพื่อนเราคงเสียสติไปแล้ว แม้จะชี้แจงด้วยเหตุผลต่างๆ เพื่อให้เขาทิ้งมัดเปลือกป่าน แล้วนำทองคำกลับบ้าน เขาก็กังหนัดไม่ยอมทิ้งด้วยเหตุผลเดิมนั่นเอง

ครั้นกลับมาถึงบ้าน ชายหนุ่มที่ขนทองคำกลับ ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากญาติพี่น้อง ทำให้เขามีความสุขสบายไปตลอดชาติ ส่วนเพื่อนอีกคนหนึ่ง ลู่อุตส่าห์แบกเปลือกป่านมาตั้งไกลแสนไกล เมื่อถึงบ้าน กลับไม่ได้รับการต้อนรับจากผู้ใด แถมยังถูกตำหนิอีกด้วย การที่มหายาพิตรยึดถือทิฐิติดั้งเดิมของพระองค์ที่ว่าโลกหน้าไม่มี สัตว์ผู้ผุดเกิดไม่มี ผลแห่งกรรมดีกรรมชั่วไม่มี ก็เปรียบเหมือนบุรุษโง่เขลาที่แบกเปลือกป่านนั้นแหละ ขอมหายาพิตรละมิจฉาทิฐิอันลามกนั้นเสียเถิด ทิฐิเช่นนี้ อย่าได้เกิดมีแก่มหายาพิตรเลย”

คิด ผิด คิด ใหม่ ได้ (๔)

๓๔๓

พระเจ้าปายาสีทรงได้สติ จึงยอมจำนนต่อเหตุผลของ พระเถระ และตรัสว่า “พระคุณเจ้าแสดงธรรมได้ไพเราะแจ่มแจ้ง ยิ่งนัก ต่อจากนี้ไป โยมขอถึงพระผู้มีพระภาคเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ว่าเป็นสรณะ ขอให้พระคุณเจ้าจำโยมว่า เป็นอุบาสก จนตลอดชีวิต” ตั้งแต่บัดนั้นมา พระองค์ทรงสละทิฐฐิความ เห็นผิด แล้วตั้งใจทำบุญทำทาน ประพฤติธรรมจนตลอดชีวิต อีกทั้งชักชวนชาวเมืองให้อยู่ในศีลในธรรมด้วย เมื่อละโลกแล้ว ก็ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา

เราจะเห็นว่า ความเห็นผิดเป็นภัยอันใหญ่หลวง เป็นเหตุให้ต้องไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก หากแก้ไขได้ กลับตัวกลับใจใหม่ ตั้งหน้าตั้งตาทำความดี ปรับความเห็นให้ ถูกต้อง ก็จะนำไปสู่สุคติโลกสวรรค์ได้ คนเราเมื่อรู้ตัวว่าผิดพลาด หลงผิด แล้วรีบกลับตัว ประพฤติปฏิบัติตนใหม่ ชีวิตก็จะก้าวต่อไปบนเส้นทางที่ถูกต้อง ยิ่งหากได้กัลยาณมิตร ชีวิตย่อมจะปลอดภัยและประสบแต่สิ่งที่ดีงาม ดังนั้นให้ทุกท่านหมั่น ทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตรผู้นำบุญ ชักชวนชาวโลกให้มาเดินใน เส้นทางแห่งความดี เส้นทางแห่งบุญกุศล เพราะยังมีชาวโลก อีกมากมาย ที่รอคอยแสงสว่างจากเรา ขอให้ไปทำหน้าที่ผู้ให้ แสงสว่างแก่โลกกันต่อไป